

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Side, som i Udlandet belægges med Told? Er man klar over, at hvis man her gaar ind i en Politik, der gør, at den Toldbyrde, der paalægges denne Eksportvare, for det Forbrug af den samme Vare, der sker paa det indenlandske Marked, maa betaales af den danske Stat, maa man konsekvent tage den Stilling at føre en lignende Politik over for andre Eksportvarer? Er man klar til at tage Konsekvensen med Hensyn til selve Produktionen, hvis en saadan Støttepolitik, som der her er Tale om, resulterer i, at Produktionen stiger og Priserne slaas ned paa det udenlandske Marked, saaledes at den Fordel, vi her giver, forsvinder i de nedadgaende Priser paa Eksportmarkedet?

Det forekommer mig, at man, inden man kommer med saadanne Anvisninger, i alt Fald først maa gøre sig klart, hvilke Konsekvenser Gennemførelsen af dem vilde medføre, og om man saa til syvende og sidst mener, det er forsvarligt at gennemføre dem. Som Afsætningsforholdene er i Udlandet i Øjeblikket, som Prisforholdene er paa vore Afsætningsmarkeder, ved jo enhver — man kan blot se paa Udviklingen i det sidste Aar —, at for alle de Grupper Vedkommende af Landbrugets Eksportvarer, hvor der har været en Stigning i Produktionen, en Stigning i Eksporten, er Priserne gaaet ned i det sidste Aar. Kun for de Varegrupper Vedkommende, hvor der har været en Begrænsning af Produktionen, har det været muligt at opretholde det Prisniveau, man havde i Begyndelsen af Aaret 1936. Derfor tror jeg, at man, inden man gaar ind i en saadan Lovgivning, maa søge at overskue Konsekvenserne og tage Hensyn til dem i Udformningen af saadanne Forslag. Men jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, at jeg har ingenlunde nægtet at gaa ind i en Forhandling angaaende Forslag til Forbedring af Landbrugets Forhold, men jeg savner fra det ærede Medlems Partis Side virkelig konkrete Forslag, som man kan komme til at drøfte.

Det ærede Medlem Hr. J. S. Foget drog en Sammenligning mellem Landbrugets og de andre Erhvervs Gældsforhold, og paa Grundlag af denne Sammenligning vilde det ærede Medlem gøre gældende, at Landbrugets Gæld ikke var mere tyngende end andre Erhvervs. Det forekommer mig, at

det ærede Medlem her fuldkommen overser det, som er det vigtigste i dette Forhold, nemlig Gældsforholdet, sammenholdt med de Afsætningsvilkaar, det paagældende Erhverv har. Men det nytter jo lidet, at man kan sige, at i Forhold til tidligere Tider, i Forhold til Værdierne er Gældsforholdet det samme i Landbruget som for andre Erhverv. Det, som er afgørende for Landbrugets Økonomi, er, om Gældsbyrden staar i et rimeligt Forhold til de Priser, man kan opnaa for de Varer, man skal sælge; og her er det indlysende for alle, at ikke noget andet Erhverv er ramt af Prisforholdene, af Afsætningsforholdene i det Omfang, som det danske Landbrug for Tiden er det, fordi Landbruget eksporterer de ca. 75 pCt. af hele sin Produktion. Derfor har de Sammenligninger, det ærede Medlem drager mellem Gældsforholdet i Byerne og paa Landet, ingen som helst Betydning.

Det ærede Medlem gentog med vanlig Evne og Lyst til Fordrejning af de faktiske Forhold, at Statens Indgreb har skabt Højkonjunkturer for Byerne og Lavkonjunkturer for Landet. Jeg ved ikke, hvor tit det ærede Medlem skal gøres opmærksom paa, at det ikke er Statsindgrebene, der har skabt Lavkonjunkturer for Landbruget; det er Afsætnings- og Prisforholdene i Udlandet, der er Skyld heri, og det ærede Medlem ved ogsaa godt, at havde man ikke gennemført visse Statsforanstaltninger for Afsætningen, Importforbud o. s. v., hvis vi ikke havde haft vore Handelsaftaler, vilde Landbrugets Forhold i Øjeblikket have været langt daarligere, end de er nu. Man behøver bare at se paa den Prisudvikling, der er sket gennem Reguleringen, for at blive klar over, at det har formet sig saadan, at Priserne paa Landbrugets Produkter ligger 50—150 pCt. højere, end de gjorde for 4—5 Aar siden.

Det ærede Medlem kritiserede Ændringsforslaget om, at de efterstaaende Panthavere ikke kan rejse noget Krav i Anledning af Ombytningen af de private Laan med Saneringslaan. Jeg kan ikke rigtig forstaa, at det ærede Medlem ikke kan gaa med til denne Ændring, for den er foreslaaet, først og fremmest fordi det er klart, at Bestemmelsen om, at man skal spørge alle Efterpanthavere, i høj Grad bidrager til at sinke Sagerne Gennemførelse. Der er næppe noget Punkt i Loven, som i højere